

Det nye bransjesystemet skal, sammen med apotekaktørenes egne nye apoteksystemer, helt og fullt erstatte FarmaPro. Illustrasjonsbilde: Boots Norge

FarmaPro fases ut

Ny, felles bransjeløsning tar form og apotekbransjen investerer over fire hundre millioner kroner i et helt nytt bransjesystem. I tillegg må apotekaktørene utvikle egne systemer for apotekdrift og logistikk.

Av: Kristin Rosmo

Det går mot slutten for FarmaPro som det sentrale IT-verktøyet i norske apotek. Innen 2020 er det definitivt over for IT-systemet helsepersonell i norske apotek kjenner ut og inn. Årsaken er at nye apotek-tjenester og mer digital samhandling med offentlige systemer gir nye teknologiske utfordringer for apotekbransjen.

Investering på 430 millioner

Terje Wistner, direktør teknologi og e-helse i Apotekforeningen og daglig leder i datterselskapet DIFA (Digital Fornøyelse i Apotekbransjen), viser til at det er et stadig sterkere innslag av digitale løsninger i kontakten mellom apotek og det offentlige.

– Det gjelder for eksempel e-resept, elektronisk oppgjør med Helfo, elektronisk oppgjør med helseforetakene både for H-resepter og LAR-tjenester, egenandels-spøringer, multidoser og rapportering til diverse offentlige registre, sier han.

DIFA har i over ett år arbeidet med å lage kravspesifikasjon for det nye bransjesystemet. Styringsgruppen i DIFA har definert kravene i samarbeid med en prosjektledergruppe, en funksjonell arbeidsgruppe og en teknisk arbeidsgruppe med farmasøytiske ressurser fra de største apotekgrupperingene.

I slutten av september ble det klart at valget av hvem som skal få oppdraget med å utvikle og drifte det nye bransjesystemet falt på Capgemini Norge AS. Apotekforeningen opplyser at Capgemini var best, både på løsningskvalitet og pris. Avtalen har en økonomisk ramme på nær 430 millioner kroner over en tiårsperiode. – Dette inkluderer også videreutvikling, drift og vedlikehold. Samtidig inngår DIFA avtaler med apotekaktørene som binder dem for en tilsvarende periode, sier Wistner.

Felles bransjeløsning

Systemet som nå skal bygges blir en felles bransjeløsning på farmasiområdet. Det betyr områder som reseptekspedisjon, rapportering og refusjon i tillegg til løsninger for journalføring, farmasøytiske tjenester, informasjon og rådgivning i apotek. – På disse områdene har alle apotek i Norge samme behov for systemløsninger som kommuniserer godt med øvrige systemer i helse-Norge, og apotekbransjen har funnet ut at det er fornuftig å samarbeide om et felles system for disse prosessene, sier Wistner.

Apotekforeningen viser til at det på disse områdene ikke er noen konkurranse mellom kjedene, og at alle er tjent med gode fellesløsninger. De fleste av disse

Krav om å utvikle egne IT-løsninger

Apotekgrupperingene må selv utvikle sine egne IT-løsninger. Drift- og logistikkdelen av FarmaPro blir ikke ivare tatt i den nye, felles bransjeløsningen som kommer i 2019. Mange frittstående apotek er lite fornøyd med det.

Av: Kristin Rosmo

Om to-tre år skal apotekene erstatte de delene av FarmaPro som omfatter apotekdrift og logistikk med egne apoteksystemer. Brukergrensesnittet på disse systemene vil derfor variere mellom apotekaktørene. Det nye bransjesystemet skal, sammen med apotekgrupperingenes egne nye apoteksystemer, helt og fullt erstatte FarmaPro. Det skal skje i perioden fra august 2019 til august 2020.

– Bransjesystemet skal da ligge i bakgrunnen og yte sine tjenester til hvert av apoteksystemene. Gjennom bransjesystemet sikrer man at resephåndteringen blir ivare tatt på bransjenivå, og at informasjon som er viktig for pasientsikkerheten, som journaler, resephistorikk og legemiddelliste kan deles mellom alle apotek, sier Terje Wistner, direktør teknologi og e-helse i Apotekforeningen og daglig leder i DIFA.

Kjøttvekta rår

Apotekergruppen, interesseorganisasjon for 19 frittstående apotek, er svært betenkte over at de delene av FarmaPro som omfatter apotekdrift og logistikk ikke blir ivare tatt i den nye, felles bransjeløsningen.

På sin egen nettside skriver

Apotekforeningen at det legges til grunn at de frittstående apotekene kobler seg på et av de apoteksystemene som nå blir laget (av de ulike apotekgrupperingene, red.anm.).

De frittstående apotekenes interesseorganisasjon, Apotekergruppen, uttaler imidlertid til Farmasiliv at det er helt åpent om de vil samarbeide med grossistledet eller om de vil kjøpe en slik løsning andre steder. Grupperingen består av 19 frittstående apotek.

– Vi er svært betenkte, men ikke overrasket, over at Apotekforeningen har landet på denne løsningen. I en tidlig fase hadde vi en representant i DIFA, og var tydelige overfor Apotekforeningen på at vi ønsket en helhetlig løsning. Men apotekkjedene ønsket ikke dette. Det er kjøttvekta som teller, sier Are Egeland, farmasøyt og medeier av Apoteket i Son og styremedlem i Apotekergruppen.

Apotekergruppen mener det bør eksistere aktører som kan tilby alle moduler som skal til for å drifte et apotek i Norge.

– Vi håper å finne en akseptabel, helhetlig løsning. Alternativt går vi for en grossistløsning, sier Egeland.

Grupperingen trakk seg tilbake fra DIFA-prosjektet etter en tid, og opplyser at de har vært i kontakt med utenlandske aktører som kan tilby helhetlige løsninger.

– Vi håper å finne en akseptabel, helhetlig løsning. Alternativt går vi for en grossistløsning, sier Egeland.

Større fleksibilitet

Apotekforeningen begrunner den valgte modellen med at størsteparten av medlemmene i foreningen selv har ønsket å ta ansvar for apotekdrift- og logistikkdelen av IT-systemet.

– Bransjeløsningen vil støtte store deler av driften i apotek ved å sikre riktig og komplett informasjon ved ekspedering av resepter, refusjon, råd og veiledning, sier Wistner.

Apotekforeningen mener dette er en fornuftig modell, spesielt med tanke på å sikre standardisering og felles prioritering rundt offentlige prosesser.

– Samtidig får apotekene større fleksibilitet til å differensiere seg i et konkurranseutsatt marked. Vi legger til grunn at alle frittstående apotek vil få tilbud fra minst én, eller kanskje flere, kjeder om å bruke deres apoteksystem.

Apotekkjedene i full sving

Apotekkjedene er i full gang med å utvikle sine egne systemer som skal kommunisere med det nye bransjesystemet. Alle kjedeaktørene flagger at de systemene de nå utvikler skal gi en bedre kundeopplevelse.

– Løsningen skal ivareta alle kundemøtene våre, enten de er i fysiske apotek eller digitale kanaler. Apotekløsningen skal også bidra til at arbeidsdagen blir mer spennende og faglig rettet. Vi lytter aktivt til våre ansatte i dette arbeidet, sier Anne Margrethe Aldin Thune, kommunikasjonsansvarlig i Boots Norge.

Norsk Medisinaldepot har gjennomført et parallelt prosjekt med DIFA rundt anskaffelse av sin egen apotekløsning, ApoSys. Direktør for apotekdrift og logistikk, Terje Kvaal, sier løsningen skal utvikles både for DittApotek, Vitusapotek og Vitusapotek Samarbeid. – Denne løsningen skal dekke alle behov apotekene har for å skape gode kundemøter, i tillegg til administrative løsninger, sier Kvaal.

Apotek 1 har valgt Microsoft Dynamics 365 som plattform for å understøtte salg i apotek, både i kasse, ordre, vareforsyning, pris- og produktsortiment, i tillegg til andre apotekprosesser.

– Prosjektet som skal levere den nye løsningen er godt i gang, og vi har også mobilisert et brukerforum som skal

hjelpe oss å ta de riktige valgene underveis i prosjektet. Vår ambisjon er å lage en løsning som er mer brukervennlig, intuitiv og effektiv enn FarmaPro, og som gir en bedre kundeopplevelse, sier Karl Magnus Von Krogh, IT-direktør i Apotek 1.

Sykehusapotekene samarbeider

Apotekene i alle de fire sykehusapotekforetakene samarbeider om anskaffelse av nytt system for reseptur- og butikkdata som skal samhandle med den nye bransjeløsningen, ifølge prosjekteier og administrerende direktør i Sykehusapotekene, Tore Prestegard. – I tillegg arbeider hvert sykehusapotekforetak med implementering av regionale systemer som skal dekke behovene innen logistikk og økonomi. Målet er at de nye apoteksystemene er på plass og kan erstatte FarmaPro i løpet av første del av 2020, sier Prestegard.

funksjonene krever tett dialog med myndighetene, og apotekene har et ønske om at Apotekforeningen skal føre denne dialogen på vegne av hele bransjen. Et system for pasientjournal i apotek er det første som skal på plass.

– I tillegg må systemer for implementering av EUs forfalskningsdirektiv leveres før hele bransjesystemet er ferdig utviklet, sier Wistner.

Den nye bransjeløsningen har foreløpig ikke fått noe navn, men det foregår nå en prosess blant prosjektdeltakerne for å finne et godt navn på det nye IT-systemet i norske apotek.

Overtar eierskapet av Espire

Som en del av avtalen kjøper Capgemini Espire AS, som har utviklet dagens IT-løsning med programvaren FarmaPro og kommunikasjonsløsningen Norsk Apoteknett. Overtakelsen skjer så snart kjøpet er godkjent hos Konkurransetilsynet. Capgemini forplikter seg til å drifte FarmaPro og Norsk Apoteknett inntil det nye bransjesystemet er på plass.

Daglig leder i Espire, Cathrine Devold, sier de gleder seg å bli en del av

Capgemini og starte samarbeidet med nye kolleger.

– Et nytt bransjesystem vil bidra til å utvikle en ny apotekhverdag med nye teknologiske muligheter. Ved at Capgemini overtar eierskapet, vil Espires ansatte bli med videre på denne reisen og få tilgang til større utviklingsmuligheter enn Espire kan tilby, sier hun.

Vil inn i helsesektoren

Capgeminis administrerende direktør, Anil Agarwal, sier avtalen er viktig for dem av flere årsaker.

– Helsesektoren er et marked i vekst, og her ser vi et stort potensiale. Vi ønsker å være en del av den digitale utviklingen av helsesektoren. Vi kan benytte vår digitale kompetanse fra andre sektorer inn mot helse, og vice versa. Det er en vinn-vinn-situasjon, sier Agarwal.

Han mener løsningen som Capgemini skal levere vil bringe norske apotek i forkant av den digitale utviklingen, også på internasjonalt nivå. Det nye bransjesystemet skal være levert på ettersommeren 2019, og deretter skal FarmaPro fases ut innenfor maksimalt en to-årsperiode.

Ny bransjeløsning for apotek

DIFA (Digital fornyelse i apotekbransjen, datterselskap av Apotekforeningen) inngikk i oktober avtale med Capgemini om utvikling og drift av et nytt bransjesystem for apotek.

Skal være i gang innen september 2019.

Vil ta hånd om all digital kommunikasjon med offentlige systemer.

Skal også sørge for rapportering tilbake til det offentlige.

Det gjør det lettere for apotekene å overholde lover og regelverk.

Tilrettelegger for å kunne gi bedre råd og pasientinformasjon.

Skal bidra til bedre pasientsikkerhet.

De delene av FarmaPro som omfatter apotekdrift og logistikk skal erstattes med apotekgrupperingenes egne apoteksystemer.

Kilde: Apotekforeningen

Terje Wistner, direktør teknologi og e-helse i Apotekforeningen og daglig leder i datterselskapet DIFA. Foto: Espen Solli / Apotekforeningen

Anil Agarwal, administrerende direktør i Capgemini, mener avtalen med apotekbransjen er en vinn-vinn-situasjon. Foto: Capgemini

Slik skal det nye IT-systemet fungere. Apotekaktørene utvikler sine egne systemer, som kan hente og sende informasjon via bransjesystemet. Apotekenes system skal passe som en puslespillbrikke med den felles bransjeløsningen. Illustrasjon: Apotekforeningen